

IN MEMORIAM

JERZY HAUZIŃSKI (1946–2020)

W dniu 24 grudnia 2020 roku zmarł nasz Kolega, wieloletni członek Komisji Bałkanistyki przy Oddziale PAN w Poznaniu, członek Kolegium Redakcyjnego naszego pisma, prof. dr hab. Jerzy Hauziński.

Urodził się On 7 kwietnia 1946 roku w Poznaniu. W tym mieście kończył szkoły oraz podjął na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza studia historyczne, na których wybrał seminarium mediewistyczne prof. Gerarda Labudy. Pod jego kierunkiem przygotował pracę magisterską (1970) oraz doktorską. Chcąc realizować swoje zainteresowania sektą asasynów, podjął naukę języka arabskiego w Instytucie Filologii Orientalnej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, gdzie przebywał na stażu w latach 1971–1972 i w roku 1977. Rezultatem tych zainteresowań była obroniona w 1973 roku praca doktorska: *Asasyni – radykalny ruch społeczno-polityczny muzułmańskiego średniowiecza w europejskim piśmiennictwie wieków średnich*, która stała się podstawą książki *Muzułmańska sekta asasynów w europejskim piśmiennictwie wieków średnich*, Poznań 1978. Trwającą przez całe życie fascynację tym tematem zamknęła książka *Asasyni. Legendarni zabójcy w czasach krucjat*, Poznań 2016. Jednym z kierunków rozwoju tych zainteresowań były badania nad polityką Fryderyka II Hohenstaufa, któremu również poświęcił kilka prac. Pierwsza z nich *Polityka orientalna Fryderyka II Hohenstaufa*, Poznań 1978 stała się podstawą jego przewodu habilitacyjnego (1977). Później opublikował jeszcze *Imperator „końca świata”. Fryderyk II Hohenstauf (1194–1250)*, Gdańsk 2000 oraz *Fryderyk II Hohenstauf, cesarz rzymski*, Poznań 2015, nie licząc licznych artykułów. Rozwinięciem badań nad osobą Fryderyka II Hohenstaufa była książka *W kręgu uniwersalizmu średniowiecznego „Sacrum Imperium Romanum” i załamanie niemieckiej polityki imperialnej w pierwszej połowie XIII wieku*, Słupsk 1988, która stała się podstawą przewodu profesorskiego zakończonego nadaniem tytułu w 1992 roku. Ważne miejsce zajmowały też Jego badania nad dziejami średniowiecznego świata islamu, zmaterializowane w książkach: *Burzliwe dzieje kalifatu bagdadzkiego*, Warszawa–Kraków 1993; *Tropem muzułmańskich dziejów*, Toruń 2007; *Irańskie intermezzo. Dzieje Persji w średniowieczu (VII–koniec XV w.)*, Toruń 2008 oraz znacznej części *Historii Iranu* pod redakcją A. Krasnowolskiej. Uzupełnieniem tych publikacji były wydawnictwa źródła: *Islam w feudalnych państwach arabskich i w krajach ościennych*, Poznań 1976 oraz *Kraje i kultury śródziemnomorskie*, Poznań 1990.

Niezależnie od wspomnianych wyżej badań nad dziejami Bliskiego Wschodu, Jerzy Hauziński zajmował się również historią Bałkanów, w szczególności związaną z rozprzestrzenianiem się tam islamu. Był niedoścignionym znawcą wszelkich ruchów sufickich i synkretyzmu religijnego społeczności bałkańskich, co wielokrotnie prezentował na wykładach, konferencjach i w artykułach naukowych publikowanych na łamach naszego pisma. Dwukrotnie opublikował *Historię Albanii*, po raz pierwszy wraz z Janem Leśnym (Wrocław 1992), a po raz drugi z Janem Leśnym i Tadeuszem Czekalskim. Był członkiem Komisji Bałkanistyki przy Oddziale PAN w Poznaniu od jej powstania w 1980 roku, zawsze bardzo aktywnym i, jak szczególnie podkreślał, bardzo poważnie traktującym pracę w niej. Był wielokrotnie wiceprzewodniczącym Komisji w latach 1991–2003 i 2007–2011.

Prof. Jerzy Hauziński był pracownikiem Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Koszalinie, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, przede wszystkim jednak Akademii Pomorskiej (a wcześniej Wyższej Szkoły Pedagogicznej) w Słupsku. W tej ostatniej uczelni sprawował wysokie funkcje dziekana Wydziału Humanistycznego (1990–1995), dyrektora Instytutu Historii (1996–1998), rektora (1997–2002). W 2016 r. przeszedł na emeryturę. Jego pogrzeb odbył się 30 grudnia 2020 roku na starym cmentarzu w Słupsku.

W osobie prof. Jerzego Hauzińskiego nauka polska straciła wybitnego i jedyne-
go w swoim rodzaju badacza, który nieprędko, jeśli w ogóle kiedykolwiek znajdzie
w swojej dziedzinie następcę. Czcimy Jego pamięć jako wybitnego naukowca i ser-
decznie wspominamy jako kolegę oraz współpracownika.

Redakcja „Balcanica Posnaniensia. Acta et studia”